

Servei educatiu
Museu Comarcal de Manresa

EL LLEGAT ESCULTÒRIC DEL BARROC MANRESÀ

Itinerari per la Manresa del Barroc

Nom de l'alumne: _____

Curs: _____

Escola: _____

Data: _____

EL LLEGAT ESCULTÒRIC DEL BARROC MANRESÀ

Itinerari per la Manresa del Barroc

Resum dels continguts de l'activitat

MUSEU COMARCAL DE MANRESA

- Sala nova de Barroc

Introducció a la visita; importància de l'escola manresana d'escultura barroca. Què és un retaule i com s'estructura: pedestal, predel·la, pisos i carrers. El procés de construcció d'un retaule i la tècnica de la policromia.

- Sala nova de Barroc.

L'encàrrec d'un retaule: parròquies i confraries. Els escultors Miquel i Antoni Vidal i Joan Grau.

- Sala de Barroc

Joan Grau i el retaule del Roser de Sant Pere Màrtir. Les escenes de l'Ascensió, la Presentació, la Resurrecció, la Visitació i l'Adoració. El cicle del Roser.

Les escenes de la Flagel·lació i la Coronació d'espines, de Pere Fernández. La Contrareforma i la inèrcia d'una art popular, emocionalitat i manca d'emocionalitat en el barroc català. L'escena de la Visitació, de Josep Generes.

- Claustre del Museu

L'antic Col·legi de Sant Ignasi i el claustre del segle XVIII.

COVA DE SANT IGNASI

- Vista general de la façana exterior

La figura de sant Ignasi de Loiola; la Cova i la redacció dels Exercicis Espirituals.

El procés de monumentalització de la Cova; un edifici escenogràfic, representatiu del barroc.

L'obra escultòrica de Joan Grau.

Estructura i composició de la façana.

- Església (façana exterior)

Construcció de l'església (1750-1763).

Comparació amb un retaules: evolució de la composició dels retaules al segle XVIII.

- Església (interior)

Embelliment tardà de l'església; expulsions dels jesuïtes.

Estructura de l'església.

- Avantcova

Funció de vestíbul com una preparació per accedir a la cova.

D'estil pròxim al modernisme, amb una estètica sumptuosa i efectista propera al barroc.

- Coveta

El retaule d'alabastre de Joan Grau (1671).

Relleus ovalats de Josep Sunyer (1720).

Els Sunyer: una important nissaga d'escultors manresans.

EL LLEGAT ESCULTÒRIC DEL BARROC MANRESÀ

Itinerari per la Manresa del Barroc

1 La façana de l'església de la Cova de Sant Ignasi

Sobre aquesta imatge indica els següents elements arquitectònics de la façana de l'església:

1. Un alt basament sobre el qual reposen les columnes.
2. Un ordre de columnes i pilastres corínties que emmarquen l'eix central.
3. El portal decorada amb un escut borbònic.
4. Una fornícula de mig punt amb la figura de Sant Ignasi vestit de penitent i amb la ploma i el llibre dels Exercicis.
5. Quatre figures al·legòriques: la Caritat i altres representacions de les virtuts.

EL LLEGAT ESCULTÒRIC DEL BARROC MANRESÀ

Itinerari per la Manresa del Barroc

6. Un àtic que sosté un petit frontó trencat i emmarca una rosassa-òcul de forma el·líptica.
 7. Finestres ricament guarnides d'ornamentació escultòrica.
 8. Dues gàrgoles amb forma de rostre.
 9. Perfil mixtilini a la part superior de la façana, característic del barroc català del segle XVIII.
 10. Base de dues torres laterals que finalment no es van arribar a construir i trenquen l'harmonia del perfil de la façana.
- Fes una breu descripció de la composició d'aquesta façana.

- Comenta la següent frase: «es tracta d'una façana-retaule que emfasitza l'eix central». Quin element és el centre de la façana?

- En la composició d'aquesta façana es poden diferenciar diferents nivells verticals o pisos? Quins?

EL LLEGAT ESCULTÒRIC DEL BARROC MANRESÀ

Itinerari per la Manresa del Barroc

2 L'escultura barroca a Manresa

Activitats per fer després de la visita

PALAU DE JUSTÍCIA (antic edifici dels Jutjats)

Aquest edifici es construí entre els anys 1661 i 1685. És l'època de màxima activitat dels escultors barrocs de Manresa. En principi havia de destinar-se a Casa del Comú, l'ajuntament d'aquell temps, però acaba convertint-se en jutjat i presó. Estilísticament, correspon a un renaixentisme tardà en evolució cap a un barroc primerenc.

- L'escut, típicament barroc és de l'escultor Francesc Grau. Podries trobar-hi alguna similitud amb les obres que has vist al Museu?

EL LLEGAT ESCULTÒRIC DEL BARROC MANRESÀ

Itinerari per la Manresa del Barroc

- Fes un dibuix de l'escut.

BALCÓ BARROC A L'EDIFICI DEL CENTRE CULTURAL DE LA PLANA DE LA FUNDACIÓ CAIXA DE MANRESA

Sabem que l'escultor Joan Grau tenia el seu taller a la Plana i és molt possible que correspongui a aquest edifici actualment rehabilitat com a centre cultural.

- Has vist algun altre balcó proper decorat amb relleus que s'assembli a aquest?

- Pots buscar més dades sobre l'escultor Joan Grau?

EL LLEGAT ESCULTÒRIC DEL BARROC MANRESÀ

Itinerari per la Manresa del Barroc

FAÇANA DE L'ESGLÉSIA DE SANT FRANCESC

L'església de Sant Francesc fou projectada per l'arquitecte fra Joan Font i consagrada l'any 1683. D'aquesta època es conserva un portal barroc. Posteriorment l'edifici va ser molt transformat al segle XIX i el 1895, quan se li va donar un aire neoromànic.

- Fes una descripció del portal barroc utilitzant els termes frontó, fornícula i pilastra.

- Quin et sembla que devia ser l'ús de la fornícula?

- Compara la decoració escultòrica d'aquest portal amb la del Palau de Justícia. Quina et sembla que té més afinitats amb l'escultura barroca del Museu? Per què?